

Met deze lessuggestie werk je effectief aan de kerndoelen

Met de lessuggesties van lezeninhetpo.nl werk je aan de kerndoelen Nederlands, en aan de kerndoelen van andere leergebieden. Door jeugdliteratuur (voor) te lezen, en door het nadenken, praten en schrijven over boeken, kunnen je leerlingen namelijk allerlei vaardigheden opdoen. Daarom helpen deze lessuggesties je om jeugdliteratuur te

koppelen aan onder andere wereldoriëntatie, kunst en cultuur of burgerschap. Zo kun je effectief werken aan meerdere belangrijke kerndoelen. Meer weten over hoe je jeugdliteratuur kunt inzetten binnen andere vakken? Kijk op lezeninhetpo.nl.

Het hart van een giraf is ongelooflijk groot

tekst: Sofia Chanfreau
illustraties: Amanda Chanfreau

Lannoo 2024 - € 19,99 - ISBN: 9789401497664

Groep
5-7 (NL)
Leerjaar
3-5 (B)
Thema's
•fantasie
•familie
•scheiding
•vriendschap

Je kunt van dit boek een gratis leesfragment bekijken.

Vega woont met haar vader op Giraffeneiland. Van haar moeder heeft ze alleen een foto. Vega is een bijzonder kind, ze ziet dieren die andere mensen niet zien. Alleen haar opa Hektor begrijpt haar. Dan krijgt haar vader een vriendin, een ijskoningin. Vega denkt dat alleen haar moeder haar vader kan redden. Ze gaat met haar beste vriend Nelson naar haar op zoek.

1 Vooraf

Wat is waar en wat is niet waar? De auteur speelt een spelletje met de lezer in dit fantasierijke boek. *Het hart van een giraf is ongelooflijk groot* zit vol dieren die niemand kan zien, met een opa die in een muffin bakkende auto rijdt op een eiland dat misschien niet bestaat. Maar het vertelt een heel concreet verhaal, over een meisje wiens vader een nieuwe vriendin krijgt. Het meisje vindt de vrouw niet aardig en denkt

dat haar moeder, die ze niet kent, haar vader kan redden. Samen met haar beste vriend Nelson en haar opa gaat ze haar moeder zoeken.

In het boek staan prachtige potloodtekeningen van de zus van de schrijver en die nodigen uit om ze goed te bekijken. Kloppen de tekeningen met je eigen fantasie?

2 Introductie van het boek in de klas

Bekijk met de leerlingen de cover van het boek.

- Wat voor gevoel krijg je als je deze cover bekijkt?
- Lees de titel en kijk naar de tekening.

Waar denk je dat het boek over gaat?

Is het een boek vol weetjes, of een boek vol fantasie?

Blader ook eens door het boek.

- Wat valt je op aan de illustraties?
- Wat valt je op aan de titels van de hoofdstukken?

3 Voorlezen

Deze vragen zijn geïnspireerd op de methode 'boekgesprekken' van Aidan Chambers. Alle antwoorden zijn goed: alles mag en kan verteld worden. Wees nieuwsgierig naar wat de leerlingen te vertellen hebben en vraag door.

Doel van de vragen:

- De leerlingen ontdekken hoe tekeningen iets kunnen toevoegen aan tekst.
- De leerlingen bestuderen de schrijfstijl van een schrijver.

Lees steeds een hoofdstuk voor, of laat de leerlingen zelf (voor)lezen. Bij een aantal hoofdstukken zijn vragen geformuleerd, maar natuurlijk kun je na ieder hoofdstuk vragen stellen als:

- Wat denk je dat er nu gaat gebeuren?

- Wie was of waren er aan het woord?
- Wat vond je leuk, saai of onduidelijk?
- Met wie leefde je mee?

Lees hoofdstuk 1 'Giraffen hebben geen stembanden' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Wat voor soort boek denk je dat dit wordt als je de eerste alinea leest?
- Wanneer heb je door dat dit misschien anders zit dan je dacht?
- Waar denk je dat Giraffeneiland ongeveer ligt?
- Op blz. 12 staat een beschrijving van Vega. Wat voor kind denk je dat dit is?
- Haar vader vindt de fantasie van Vega maar vreemd. Hoe beschrijft de schrijver dit?

Lees hoofdstuk 2 'Octopussen hebben drie harten' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- In dit hoofdstuk maak je kennis met opa Hektor. Wat ontdek je allemaal over hem?
- Bekijk de illustratie op blz. 23. Klopt deze met het beeld van opa Hektor in jouw hoofd?
- Wat is het advies van opa aan Vega over haar vader?

Lees hoofdstuk 3 'Neushoornmelk is roze' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Op blz. 32-33 wordt de school van Vega beschreven. Op blz. 34 staat een tekening. Klopt het plaatje in je hoofd met de tekening in het boek?
- Is het leuk om tekeningen bij een boek te hebben, of gebruik je liever je eigen fantasie?
- Waarom mag Vega juffrouw Hum wel?
- Hoe kiest Vega de brief van een penvriend?
- Waarom willen Janna en Vega van leven ruilen? Wat heeft de een dat de ander graag wil, en andersom?
- Op blz. 42 eindigt het verhaal met een spannende zin. Maar op blz. 43 in het nieuwe hoofdstuk gaat het ineens over iets anders. Wat vind jij hiervan? Spannend of niet spannend?

Lees hoofdstuk 5 'Zeesterren hebben geen hersenen' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- De schrijver gebruikt hier veel fantasie om de situatie bij Vega thuis te beschrijven. Vind jij dat goed gelukt? Waarom werkt dat?
- Wat vind jij van Viola? Waarom?
- Wat zou Vega het liefste doen?
- Wat houdt haar tegen?

Lees hoofdstuk 7 'Hamsters kunnen hun halve lichaamsgewicht in hun wangen meedragen' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Bekijk de grote tekening op blz. 71-72. Wat herken je allemaal als je het hoofdstuk hebt gelezen?
- Staan er ook dingen op de tekening die niet beschreven worden in het hoofdstuk?
- Is het belangrijk om het woord 'parafernalium' te kennen en te weten wat het is?
- Waarom besluiten Vega en Nelson om niets tegen opa te zeggen over de circusposter?

Lees hoofdstuk 9 'Bloedzuigers hebben tweeëndertig stel hersenen' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Elk hoofdstuk heeft een weetje over een dier als titel. Waarom is dat gedaan, denk je?
- Vind jij Nelson een grappig figuur in het boek? Hoe komt dat?
- Zou Nelson echt alles zeker weten?
- Vanaf blz. 88 gaat het over de situatie bij Vega thuis. Op blz. 91 staat hier een tekening van. Wat denk jij van Viola als je de tekening ziet?
- Klopt de tekening bij de tekst, vind je?

Lees hoofdstuk 12 'Giraffen hebben een hoge bloeddruk' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Op blz. 112-113 staat een tekening van de koekmobiel. Had je je die zo voorgesteld?
- Welke dingen herken je allemaal die bij koekjes bakken horen?
- De tekenaar heeft ook wat grapjes in de tekening gemaakt. Zie jij ze?
- Wat gebeurt er met Hektor als hij water uit het Giraffenhart drinkt? Hoe zou dat komen?
- De laatste bladzijden van dit hoofdstuk zijn heel spannend. Hoe doet de schrijver dit?

Lees hoofdstuk 14 'Elke zebra heeft een uniek patroon' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Hoe vinden Nelson en Vega uiteindelijk Janna?
- Janna zit bij de roze pony's. Wat dacht je toen je dit las? Zijn roze pony's gewoon?
- Nelson ziet iets bijzonders als Janna en Vega naast elkaar staan. Wat valt hem op?
- Regelmatig lees je over de aankleedpop in Vega's hoofd. Het is het beeld van haar moeder dat steeds verandert. Vind jij dat een goede vergelijking?

Lees hoofdstuk 20 'Kwallen zijn onsterfelijk' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Er zijn allerlei misverstanden in dit boek. In dit hoofdstuk gaat het over Vega's vader Aron, die denkt dat Fenix haar dochter in de steek heeft gelaten. Welke misverstanden heb je nog meer ontdekt?
- Waarom wil Vega eigenlijk niet dat Fenix zich omdraait?
- Hoe zorgt Vega's schetsboek voor een oplossing?

Lees hoofdstuk 21 'Het hart van een giraf is ongelooflijk groot' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Waarom heeft het boek dezelfde titel als dit hoofdstuk?
- Waarom doet Vega eerst of ze de grasselaar niet ziet?
- De schrijver beschrijft een paar keer de lach van mensen. Hier lacht Fenix 'als warme chocolademelk die begint te koken.' Wat vind jij van deze beschrijving? Kun je je er iets bij voorstellen?
- Welke bijzondere kracht delen Vega en haar moeder?

Lees 'Epiloog' en stel daarna bijvoorbeeld de volgende vragen:

- Wat is een epiloog? Waarom hebben sommige boeken dit?
- De schrijver herhaalt hier een stukje van het begin. Waarom doet ze dat?
- Wat vind je van het einde?

4A Verwerking: Het Giraffeneiland

De leerlingen tekenen het Giraffeneiland uit het boek als een plattegrond. Ze leggen een relatie met echte kaarten in een atlas en besluiten hoe hun plattegrond eruit gaat zien.

Doelen:

- De leerlingen kunnen de beschrijving in het boek omzetten in een tekening.
- De leerlingen kunnen hun kennis over kaarten en atlassen inzetten.

Sluit aan bij het nieuwe kerndoel 5A (Nederlands – Communicatie): *De leerling reflecteert op het proces en evalueert het product van een taalactiviteit.*

Benodigheden:

- schetspapier
- grote vellen papier
- tekenmateriaal

1. In *Het hart van een giraf is ongelooflijk groot* wordt een paar keer het Giraffeneiland beschreven. (Zie bijvoorbeeld blz. 9 t/m 11 en blz. 197.) De leerlingen gaan aan de hand van de beschrijvingen in groepjes van vier een plattegrond maken van het eiland. Sluit in je introductie aan bij de lessen Aardrijkskunde in je groep. Welke kaarten zie je in een atlas? Wat staat er wel en niet op een kaart in een atlas? Wat voor kaart zou je willen maken van Giraffen-

eiland, wat zou je daarop willen zien? Wil je een kaart met of zonder fantasie? Wil je een kaart die je naast het boek kunt leggen om te zien waar de hoofdpersonen zijn? Of wil je een kaart die in een atlas zou passen?

2. De leerlingen maken in de groepjes een schets van het eiland. Ze gebruiken het boek om de details in te vullen: waar lopen de wegen? Waar ligt het Vasteland? Wat voor verschillende landschappen zie je op

het eiland? Ze bespreken wat voor kaart ze willen maken: een kaart met fantasie of zonder. Laat de leerlingen ook een legenda maken.

3. Hang de kaarten naast elkaar op en bespreek ze samen. De leerlingen geven feedback op elkaars werk. Wat vinden ze goed aan de kaart? En wat zouden ze zelf anders hebben gedaan?

4B Verwerking: Emotie met fantasie

De leerlingen beschrijven een emotie met fantasie, zoals de schrijver in het boek.

Doelen:

- De leerlingen gebruiken woorden om een emotie te beschrijven.
- De leerlingen kunnen hun taalgebruik aanpassen aan het doel.

Sluit aan bij het nieuwe kerndoel 5A (Nederlands – Communicatie): *De leerling reflecteert op het proces en evalueert het product van een taalactiviteit.*

1. Lees de beschrijvingen uit hoofdstuk 5 nog eens door: 'Een week was verstreken...' t/m '...Papa's blik stond op oneindig.' (blz. 51) en 'Viola was op zich best mooi... t/m '...minutenlang niets zag.' (blz. 53).

Bespreek samen hoe de schrijver hier een situatie beschrijft. Hoe doet ze dat precies? *Ze gebruikt haar fantasie en ze gebruikt ook veel bijvoeglijke naamwoorden. (Herhaal zo nodig wat bijvoeglijke naamwoorden zijn.)*

2. De leerlingen kiezen allemaal een recente situatie waarin ze een sterke emotie ervoeren. Ze schrijven in klad een realistische beschrijving van die situatie. Wat gebeurde er, en hoe voelden ze zich daarbij? De leerlingen wisselen hun beschrijving uit met een klasgenoot.

3. De andere leerling gaat associëren: welke fantasiebeelden passen bij de beschrijving? Hoe zou de schrijver van dit boek beschrijven hoe de hoofdpersoon zich voelde in deze situatie? Ze schrijven de scène uit in de stijl van het boek.

Geef leerlingen die echt niet op ideeën kunnen komen wat tips. Maak bijvoorbeeld een vergelijking met dieren. Of gebruik het weer, zoals in het boek met sneeuw. Je kunt ook denken aan kleuren die bij een emotie passen.

4. Laat enkele leerlingen hun scène voorlezen. Was het moeilijk om fantasiebeelden te bedenken bij iets wat echt gebeurd is? Hoe kwam je op het idee om dit beeld te gebruiken?

5 Verder lezen

- Fantasia spat ook van de pagina's in *De toch niet zo eenzame tocht van Torre* van Annekarijn Overduin. In dit avontuurlijke boek komt Torre terecht bij het aardvolk. Hij moet hen verlossen van een verschrikkelijke berglor. Zal het hem lukken?
- Ook *Zoef!* is fantasierijk. Hierin wordt een jongen getroost door een vliegend tapijt, nadat zijn hond is overleden. Janneke Schotveld beschrijft met veel gevoel dit grote verdriet. Of lees *Krekel* van Annet Schaap. In dit fantasierijke verhaal gaat Eliza samen met haar broertje Krekel op zoek naar haar broers, nadat die zijn betoverd door haar nieuwe stiefmoeder.

Colofon

© Stichting Lezen

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek)

Auteur

Patsboem! educatief

Vormgeving

Hocus (studiohocus.nl)

www.lezen.nl